

Broj: 01/IV-06-1-3664-1/24
Sarajevo, 03.09.2024. godine

PARLAMENT FEDERACIJE BIH
ZASTUPNIČKI DOM
n/r sekretara Ivan Miličević

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 04-09-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	431	24

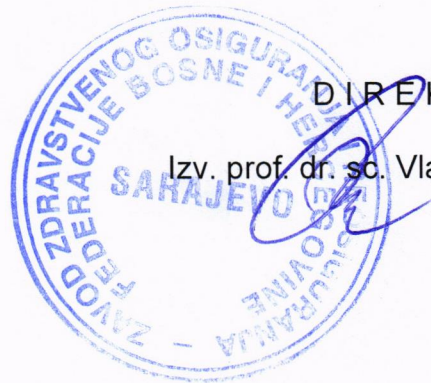
PREDMET: Odgovori na zastupnička pitanja koje je postavio Marko Cvitanović,
zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH

Veza: Vaš akt, br. 05/1-02-431/24 od 25.07.2024. godine

Poštovani,

U prilogu akta dostavljamo Vam Odgovore na zastupnička pitanja koje je postavio Marko Cvitanović, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH.

S poštovanjem,

DIREKTORICA

Izv. prof. dr. sc. Vlatka Martinović, dr.med.

Prilog: Kao u tekstu

Dostavljeno:
- naslovu,
- a/a

ODGOVORI
NA ZASTUPNIČKA PITANJA KOJE JE POSTAVIO
MARKO CVITANOVIĆ, ZASTUPNIK
U ZASTUPNIČKOM DOMU
PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, septembar 2024. godine

Adresa:	Trg Heroja 14, Sarajevo	UNION BANKA Sarajevo	Depozitni račun, KM:	102 05 000 000 64018
Telefon:	+387 33 728 700		Glavni transakcijski račun, KM:	102 05 000 000 70808
Fax:	+387 33 655 856		Transakcijski račun, KM:	102 05 000 000 88753
E-mail:	zavod@zzofbih.ba		Transakcijski račun, KM:	102 05 000 000 26964
Web:	www.zzofbih.ba		Transakcijski račun, EUR:	102 05 000 000 70808
JIB:	4200642000008		IBAN CODE:	BA39 102 05 000 000 70808

I.

Marko Cvitanović, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, postavio je slijedeća pitanja:

1. „Kako se donose odluke o raspodjeli sredstava Fonda solidarnosti?“
2. „Zašto neki pacijenti ostaju uskraćeni za sredstava iz Fonda solidarnosti?“
3. „Da li postoji procjena o stvarnim potrebama Fonda solidarnosti i koliko je novca potrebno da bi se pokrili troškovi za sve oboljele?“
4. „Da li je moguće osigurati kupovinu novih uređaja za magnetnu rezonancu u zdravstvenim ustanovama koje imaju liste čekanja koje su duže od mjesec dana?“

II.

Na postavljena zastupnička pitanja Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalni zavod), iz okvira svojih nadležnosti, daje slijedeće

ODGOVORE

U skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22) i Statutom Federalnog zavoda, Federalni zavod, u okviru svoje registrovane djelatnosti, obavlja poslove:

- učešće u izradi Zakona u oblasti zdravstva, kao i drugih propisa i podzakonskih akata u vezi sa ostvarivanjem prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- praćenje politike provođenja i unapređenja obaveznog zdravstvenog osiguranja i koordiniranje rada kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja u tom domenu;
- donošenje plana rada Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH za narednu godinu;
- donošenje Trogodišnjeg plana rada Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH;
- planiranje i prikupljanje sredstava federalnog fonda solidarnosti i realizacije programa zdravstvene zaštite koji se finansiraju sredstvima federalne solidarnosti, saglasno Odluci o vertikalnim programima;
- obezbjeđenje prava osiguranika u okviru federalnog fonda solidarnosti u cilju ujednačavanja prava osiguranih lica na nivou Federacije BiH kod provođenja određenih programa zdravstvene zaštite;
- izradu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u dijelu koji se odnosi na obavezno zdravstveno osiguranje i provodi ih;
- koordiniranje rada kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja u provođenju ovih ugovora i neposredno učestvovanje u međunarodnim dogovorima vezanim za ovu oblast,
- obavljanje poslova u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite u inostranstvu za koje je ovlašten u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju;
- osiguranje vođenja jedinstvenog informacionog sistema obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- prikupljanje, analizu podataka i izradu obračuna ukupnih sredstava ostvarenih i utrošenih u zdravstvu Federacije Bosne i Hercegovine;
- izradu cijena zdravstvenih usluga iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- kao i druge poslove koji se odnose na rad federalnog fonda solidarnosti, a proizilaze

iz zakona i drugih propisa te podzakonskih akata.

Odgovor na pitanje broj 1. „Kako se donose odluke o raspodjeli sredstava Fonda solidarnosti?“ daje se u nastavku.

Odluke o raspodjeli sredstava Fonda solidarnosti donose se na osnovu Odluke o kriterijima i načinu korištenja sredstava Fonda solidarnosti Federacije BiH („Sl. novine Federacije BiH“, br.26/23).

U skladu sa ovom odlukom, kriteriji za korištenje zdravstvene zaštite na teret sredstava federalnog fonda solidarnosti su medicinski indicirane potrebe osiguranih lica koja se mogu zadovoljiti dijagnostičkim i terapijskim postupcima kao i drugim metodama određenim u Odluci o vertikalnim programima ("Sl. novine Federacije BiH", br. 8/05, 11/07, 44/07, 97a/07, 33/08 i 52/08), Odluci o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava ("Sl. novine Federacije BiH", br.21/09), kao i programu zdravstvene zaštite Federalnog zavoda za svaku fiskalnu godinu.

Odgovor na pitanje broj 2. „Zašto neki pacijenti ostaju uskraćeni za sredstva iz Fonda solidarnosti?“ daje se u nastavku.

Poslovanje Fonda solidarnosti Federacije BiH opterećeno je određenim trendom povećanja broja pacijenata iz godine u godinu, značajnim milijunskim izdvajanjem sredstava po osnovu troška PDV-a za nabavku lijekova i potrošnog medicinskog materijala koji se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti Federacije BiH, nefinansiranjem Fonda solidarnosti Federacije BiH iz Budžeta Federacije BiH koje, do danas, nije realizovano u visini propisane zakonske odredbe, proširenjem Liste lijekova Fonda solidarnosti, zatim neizvršavanje, usljed raznih razloga, isporuka pojedinih skupih lijekova koji se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti Federacije BiH, od strane ugovorenog dobavljača-isporučioaca, i dr. Sve prethodno navedeno predstavlja objektivne činjenice i okolnosti na koje Fond solidarnosti Federacije BiH ne može uticati ali koje pokušava riješiti u saradnji sa resornim ministarstvom, Vladom Federacije BiH i, po potrebi, ostalim učesnicima u zdravstvenom sistemu Federacije BiH.

Izazov u realizaciji Finansijskog plana Federalnog zavoda predstavlja, između ostalog, činjenica da se iz Budžeta Federacije BiH ne izdvajaju sredstava transfera za Fond solidarnosti Federacije BiH u skladu sa zakonskom odredbom. Ovo nužno dovodi do formiranja liste čekanja za pojedine lijekove koji se finansiraju na teret sredstava Fonda solidarnosti Federacije BiH i čak iskazivanja gubitka u poslovanju Federalnog zavoda u pojedinim fiskalnim godinama kada se poveća broj oboljelih pacijenata sa indikacijama za korištenje lijekova sa Liste lijekova fonda solidarnosti Federacije BiH i/ili proširi Lista lijekova Fonda solidarnosti Federacije BiH za koja se ne obezbijede dodatna namjenska sredstava transfera iz Budžeta Federacije BiH.

Navedene činjenice Federalni zavod redovno iznosi i na njih ukazuje u svojim izvještajima i ostalim dokumentima (DOB, Budžetski zahtjev) i brojnim dopisima upućenim Federalnom ministarstvu zdravstva i Vladi Federacije BiH, kao i u odgovoru na upite brojnih drugih subjekata (medija, raznih udruženja pacijenata, nevladinih organizacija, pojedinačnih upita pacijenata, itd.).

Do danas, nije bilo pomaka u smislu izmirenja obaveze Vlade Federacije BiH za izdvajanje sredstava transfera iz Budžeta Federacije BiH za Fond solidarnosti Federacije BiH u skladu sa zakonskom odredbom. Međutim, potrebno je i navesti činjenicu da je u 2023. u odnosu na 2022. godinu iz Budžeta Federacije BiH povećan transfer za Fond solidarnosti Federacije BiH (56.650.000 KM u 2023., a u 2022. godini 30.781.939 KM), a prema zakonskoj odredbi, iz Budžeta Federacije BiH je u 2023. godini trebalo izdvojiti sredstva transfera za federalni fond solidarnosti u iznosu od cca 177 miliona KM.

Takođe, korisno je i spomenuti pitanje troška PDV-a u zdravstvenom sistemu Federacije BiH koji dodatno finansijski opterećuje zavode zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove i građane, kao krajnje korisnike zdravstvene zaštite. U tom smislu, Federalni zavod je u saradnji sa svim zavodima zdravstvenog osiguranja u Bosni i Hercegovini pokrenuo

zajedničku inicijativu prema Vijeću ministara BiH sa ciljem ukidanja ili povrat PDV-a na lijekove i medicinska sredstva. Vijeće ministara razmotrilo je inicijativu za ukidanje ili povrat PDV-a na lijekove i medicinska sredstva te je uputilo Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje da razmotri provedivost.

Na sastanku direktora zavoda održanom u 2023. godini ponovno je aktualizirano pitanje troškova PDV-a na sve robe i usluge koje plaćaju zavodi i zdravstvene ustanove, te ponovljeno da se uputi zahtjev svim nadležnim institucijama za rješavanje tog pitanja.

Poznato je da je BiH jedina zemlja u okruženju koja ima jedinstvenu poreznu stopu koja se primjenjuje na sve proizvode, uključujući i lijekove, i ta porezna stopa daleko je najveća u regiji, i čak je tri puta veća u odnosu na pojedine zemlje regije (u Hrvatskoj i Makedoniji porezna stopa na lijekove iznosi 5%, u Sloveniji 9,5%, u Srbiji 10%). Prema Zakonu o PDV-u, zavodi zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove u obavezi plaćati PDV po stopi od 17% na lijekove, ortopedski pomagala i druga medicinska sredstva koja se koriste tijekom liječenja, ugradbeni materijal kod operacija u hirurškim disciplinama, medicinska sredstva i opremu koja se nabavlja u cilju liječenja. Istovremeno, zavodi i zdravstvene ustanove izuzeti su od obaveze plaćanja PDV-a na medicinske usluge.

Promatrajući period 2006. – 2023. godina od kad je usvojen Zakon o PDV-u, troškovi po osnovu PDV-a u zdravstvenom sistemu Federacije BiH iznosili su cca 2 milijardi KM, od čega je trošak PDV-a u Fondu solidarnosti Federacije BiH cca 232, mil. KM. S obzirom na ograničena sredstva kojima Federalni zavod raspolaže, trošak PDV po osnovu lijekova i potrošnog medicinskog materijala koji se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti Federacije BiH, predstavlja značajno finansijsko opterećenje.

Smanjenjem odnosno ukidanjem PDV-a na lijekove i medicinska sredstva značajno bi se finansijski rasteretilo zavode zdravstvenog osiguranja, ali i građane, što bi, između ostalog, doprinijelo dugoročnoj održivosti zdravstvenog sistema i unaprjeđenju kvalitetu zdravstvene zaštite građana. Očekujemo da će Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje razmotriti i usvojiti inicijativu svih zavoda zdravstvenog osiguranja u BiH koji imaju za cilj ukidanje ili smanjenje PDV-a na lijekove i medicinska sredstva po ugledu na druge zemlje, odnosno poduzeti mjere kako bi se omogućio povrat PDV-a u zdravstveni sistem.

Dalje, iako Federalni zavod blagovremeno, a u skladu sa odobrenim Finansijskom planom i Planom javnih nabavki, započne i okonča aktivnosti na realizaciji postupka javne nabavke lijekova i potrošnog medicinskog materijala koji se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti Federacije BiH te blagovremeno zaključi ugovor o nabavci-isporuci lijekova i medicinskih sredstava sa odabranom dobavljačima, ponekad se dešavaju okolnosti vezane za realizaciju ugovora na koje Federalni zavod nema uticaj. To su okolnosti obično vezane za nestašicu pojedinih lijekova čiji uzrok je problem na globalnom nivou, a sa čim se susreću i zemlje iz okruženja, i to zbog problema u distribuciji, odnosno kašnjenja u isporuci od strane proizvođača/dobavljača zbog aktuelnih dešavanja u svijetu, procedura uvoza i kontrola, zatim privremeni ili trajni prekid prometa lijekova na tržištu BiH od strane proizvođača zbog komercijalnih razloga ili reorganizacije proizvodnje, itd.

Ako se dese ovakve situacije, iste se relativno brzo riješe posebno ako pojedini lijekovi nisu prijavljeni kao deficitarni u zdravstvenim ustanovama.

U slučaju defekture lijekova, a na osnovu naših ranijih iskustava radi se uglavnom o manjem broju lijekova koji se finansiraju sredstvima Fonda solidarnosti Federacije BiH, i većinom je riječ o citostaticima koji se koriste u manjim količinama. U većini slučajeva postoje alternativna rješenja u primjeni terapije. U slučaju da ne postoji alternativa, odnosno zamjenski lijek, Federalni zavod omogućava pacijentima pravo na refundaciju kupljenog lijeka uz priloženi račun ili predračun od apoteke gdje je kupljen, priloženu medicinsku dokumentaciju i potvrdu kliničkih apoteka da zdravstvena ustanova u tom trenutku nije imala lijek koji se nalazi u Odluci o Listi lijekova Fonda solidarnosti Federacije BiH, a koja se finansira sredstvima fonda solidarnosti Federacije BiH.

Takođe, ukoliko se pristupi sistemskim reformama zdravstva, korisno je sredstva od akciza na duhan i alkohol, ili barem njihov dio odnosno procenat, preraspodijeliti u izvorne prihode zavoda zdravstvenog osiguranja u BiH a kako je ranije bilo planirano Reformskom agendom. Alkohol i duhan se akcizno oporezuju i smatraju se štetnim po zdravlje. Namjenskim

usmjeravanjem dijela sredstava od akciza na alkohol i duhan u zdravstveni sektor investiralo bi se u veći obuhvat i kvalitet zdravstvene zaštite (npr. za liječenje teško oboljele djece, za uvođenje novih zdravstvenih tehnologija, za jačanje domaćih kapaciteta kako bi se smanjio broj oboljelih upućenih iz Federacije BiH na liječenje u inostranstvo, za značajno reduciranje ili ukidanje listi čekanja, za jačanje programa transplantologije, za jačanje preventive, javnog zdravstva, primarnog i bolničkog nivoa zdravstvene zaštite u Federaciji BiH, itd.). Prema izvještaju o radu Uprave za indirektno oporezivanje, UIO je u periodu 01.01.-31.12.2023. godine prikupila prihode na Jedinstvenom računu koji su za 714 miliona KM ili 7,19% viši u odnosu na isti period 2022. godine. Ovi podaci jasno pokazuju da bi namjensko usmjeravanje sredstava od akciza u zdravstveni sektor moguće uraditi bez da se dodatno oporezuje potrošnja.

Odgovor na pitanje broj 3. „Da li postoji procjena o stvarnim potrebama Fonda solidarnosti i koliko je novca potrebno da bi se pokrili troškovi za sve oboljele?“ daje se u nastavku.

Prema Budžetskom zahtjevu Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za period 2025. – 2027. godine koji je Federalnom ministarstvu zdravstva dostavljen dana 26.08.2024. godine u 2025. godini iz Budžeta Federacije BiH za programe fonda solidarnosti su tražena sredstva u iznosu od 202,49 mil. KM, što predstavlja 90% sredstava koja su propisana Zakonom o zdravstvenom osiguranju Federacije BiH.

Odgovor na pitanje broj 4. „Da li je moguće osigurati kupovinu novih uređaja za magnetnu rezonancu u zdravstvenim ustanovama koje imaju liste čekanja koje su duže od mjesec dana?“ daje se u nastavku.

Izvještavamo da ovo pitanje nije u nadležnosti Federalnog zavoda.

S poštovanjem,

DIREKTORICA

Izv. prof. dr. sc. Vlatka Martinović, dr.med.

Dostavljeno:

- Naslovu,
- a/a